

Správa železniční dopravní cesty

Studie proveditelnosti železničního uzlu Brno

8. jednání Výboru studie proveditelnosti ŽUB Úkoly k dopravnímu modelování

Ing. Josef Buriánek
odbor přípravy staveb

GŘ SŽDC

28. 6. 2017, Magistrát města Brna

Shrnutí dopravního modelování

Modelované území

- Modelované území zahrnuje celé území Jihomoravského kraje a přilehlou část Kraje Vysočina (okres Třebíč a Žďár nad Sázavou)
- Toto modelované území bylo rozděleno na zóny (celkem cca 1500 zón)
- Do tohoto území byly zadány pro jednotlivé zóny jejich socio-ekonomické parametry (demografie, zaměstnanost, ekonomická atraktivita a další)
- Do tohoto vymezeného území byly zadány stávající dopravní sítě (železniční, dálniční, silniční, MHD, jiné)
- Do tohoto území byla zadána stávající nabídka veřejné dopravy (železniční, dálková a regionální autobusová, MHD)
- Výchozí stav byl zpracován k 1. 12. 2015

Stanovení výhledových scénářů rozvoje infrastruktury

- Stanoveno pro horizonty 2020, 2035 a 2050
- Pro rok 2050 zpracován alternativní scénář VRT
- Rozvoj dopravní infrastruktury stanoven dle strategických dokumentů, územně-analytických podkladů a korigován na základě konzultací se správci a investory dané infrastruktury
- Rozvoj stanoven jednotně bez ohledu na konkrétní řešení ŽUB a následně dle specifik řešení železniční infrastruktury ŽUB odpovídajícím způsobem upraven pro jednotlivé varianty ŽUB
- Úpravy provedeny v oblasti Trnitá – Heršpická na základě studie „Prověření územních dopadů variant přestavby ŽUB“

Shrnutí dopravního modelování

Stanovení výhledových scénářů rozvoje území

- Stanoveno pro horizonty 2020, 2035 a 2050
- Rozvoj území stanoven dle územně-analytických podkladů
- Rozvoj stanoven jednotně bez ohledu na konkrétní řešení ŽUB a následně dle územních a technických specifik řešení železniční infrastruktury ŽUB odpovídajícím způsobem upraven pro jednotlivé varianty ŽUB
- Úpravy provedeny v oblasti Trnitá – Heršpická na základě studie „Prověření územních dopadů variant přestavby ŽUB.“

Shrnutí dopravního modelování

Stanovení výhledových scénářů rozvoje veřejné dopravy

- Stanoveno pro horizonty 2020, 2035 a 2050
- Rozvoj veřejné dopravy stanoven dle strategických dokumentů
- Rozvoj nabídky železniční osobní dopravy stanoven dle konkrétního řešení železniční dopravy pro jednotlivé varianty ŽUB
- Rozvoj VHD a MHD stanoven jednotně bez ohledu na konkrétní řešení ŽUB a následně dle specifik řešení dopravní infrastruktury a rozvoje území Trnitá – Heršpická a jiných důvodů odpovídajícím způsobem upravena koncepce VHD a MHD pro jednotlivé varianty ŽUB

Shrnutí dopravního modelování

Nastavení výpočtových funkcí dopravního modelu

- Model zpracován jako čtyřstupňový multimodální model
- Model vypočítává přepravní vztahy mezi jednotlivými zónami
- Přepravní vztahy mezi jednotlivými zónami jsou vypočteny čtyřmi postupnými kroky:
 - Určení objemu výhledových přemísťovacích vztahů
 - Distribuce cest
 - Dělbá přepravní práce (volba dopravního prostředku)
 - Přidělení dopravy na komunikační síť
- Výpočtové funkce modelu stanoveny dle odborných příruček a dle „Multimodální explorační studie dopravního chování obyvatel Jihomoravského kraje“
- Výpočtové funkce korigovány dle výsledků kalibrací a validací, kdy se porovnávaly vypočtená zatížení dopravních sítí se skutečným zatížením dopravních sítí ve stávajícím stavu

Shrnutí dopravního modelování

Výsledky výpočtu přepravní prognózy pro období celého dne

- Vypočteno přepravní zatížení dopravních sítí
- Vypočteno vytížení železničních spojů a spojů MHD
- Vypočten obrat cestujících na železničních stanicích a zastávkách
- Vyhodnocena dopravní obsluha železničních stanic a zastávek systémem MHD
- Vyhodnocena časová dostupnost lokalit města Brna železniční dopravou
- Vyhodnoceny hlavní zdroje a cíle cest na území města Brna cestujícími ze železniční dopravy
- Vyhodnoceno zatížení spojů MHD cestujícími ze železniční dopravy, a další...
- Na základě reakcí na žádost o posouzení výsledků vyhodnocení provedeny úpravy ukončení regionálních autobusových linek dle požadavku Jihomoravského kraje
- Zbývající návrh koncepce MHD a VHD zůstal beze změny

Stav červen 2016

Shrnutí dopravního modelování

Posouzení vytížení vlakových spojů a MHD pro období přepravních špiček

- Zpracováno na základě podkladů KORDIS JMK a DPMB
- Data k železniční dopravě poskytnuta k jednotlivým železničním linkám
- Data k MHD poskytnuta v podobě jednotného koeficientu procentuálního podílu přepravní špičky z celodenních hodnot (cca 13,5%)
- Hodnocení zpracováno za účelem posouzení případného přetížení spojů
- Pro většinu železničních linek nezjištěno přetížení. U některých linek docházelo k přetížení, které je možné řešit nasazením kapacitnějších souprav, například patrových jednotek
- Pro většinu linek MHD nezjištěno přetížení. U některých linek docházelo v jejich dílčích úsecích k přetížení. Navrženo bylo nasazení kapacitnějších souprav a ve vybraných případech i navýšení počtu spojů v dotčeném úseku pro období přepravních špiček.

Shrnutí dopravního modelování

Úpravy dopravního modelu pro účely zpracování ekonomického hodnocení

- Z výpočtů dopravního modelu vstupují dílčí ukazatele do ekonomického hodnocení
- Aby ekonomické hodnocení bylo korektní a očištěno o vlivy a dopady nesouvisející s projektem, byly provedeny určité jeho korekce:
 - Bylo zavedeno invariantní využití zón v oblasti Trnitá – Heršpická
 - Byl očištěn vliv řešení silniční infrastruktury v oblasti Trnitá – Heršpická
 - Byly očištěny přínosy pro cestující ve směru trati Brno – Přerov, které již byly zahrnuty v ekonomickém hodnocení zpracovaném ve Studii proveditelnosti modernizace trati Brno – Přerov
 - Byl očištěn dopad zavedení nové koncepce rušení přímých autobusových linek z oblasti Sokolnicka a Slavkovska na přínosy projektu
- Zároveň byl model překalibrován a přepočten na aktualizovaná data ze sčítání cestujících ve vlacích Českých drah
- Po přepočtení přepravní prognózy byly aktualizovány výpočty úspory času vstupující do ekonomického hodnocení a byl posouzen dopad změn na zatížení systému MHD ve špičkové hodině

Stav květen 2017

Shrnutí dopravního modelování

Na základě připomínek k 10. dílčímu plnění a po dokončení úkolů ze 7. jednání VSP bude dopracováno:

- V CBA bude **aktualizován výpočet úspory z dopravních omezení**. Vliv přepočtu modelu na nová data ČD byl v ekonomickém hodnocení zohledněn pouze ve výpočtech úspory času a nebyl zohledněn ve výpočtech úspory z dopravních omezení.
- **Dopravní nabídka MHD bude doplněna o posílené spoje MHD** doplněné po hodnocení přepravních špiček a takto bude zohledněna při výpočtech přínosů z úspory času. V CBA byly dosud zohledněny pouze náklady na zavedení dodatečných spojů a nasazení kapacitnějších souprav a nikoliv přínosy z úspory času.
- **Dopravní nabídka autobusových spojů navazujících na železniční spoje v regionálních přestupních terminálech bude aktualizována** dle změny časových poloh poskytnutých společností KORDIS JMK a takto bude aktualizován výpočet úspory času.
- **Vyhodnocení citlivosti prověřovaných úprav koncepce MHD** na výsledky výpočtů úspory času a na výsledky CBA. Promítnutí závěrů do analýzy citlivosti a analýzy rizik.

Předpokládaný stav září 2017

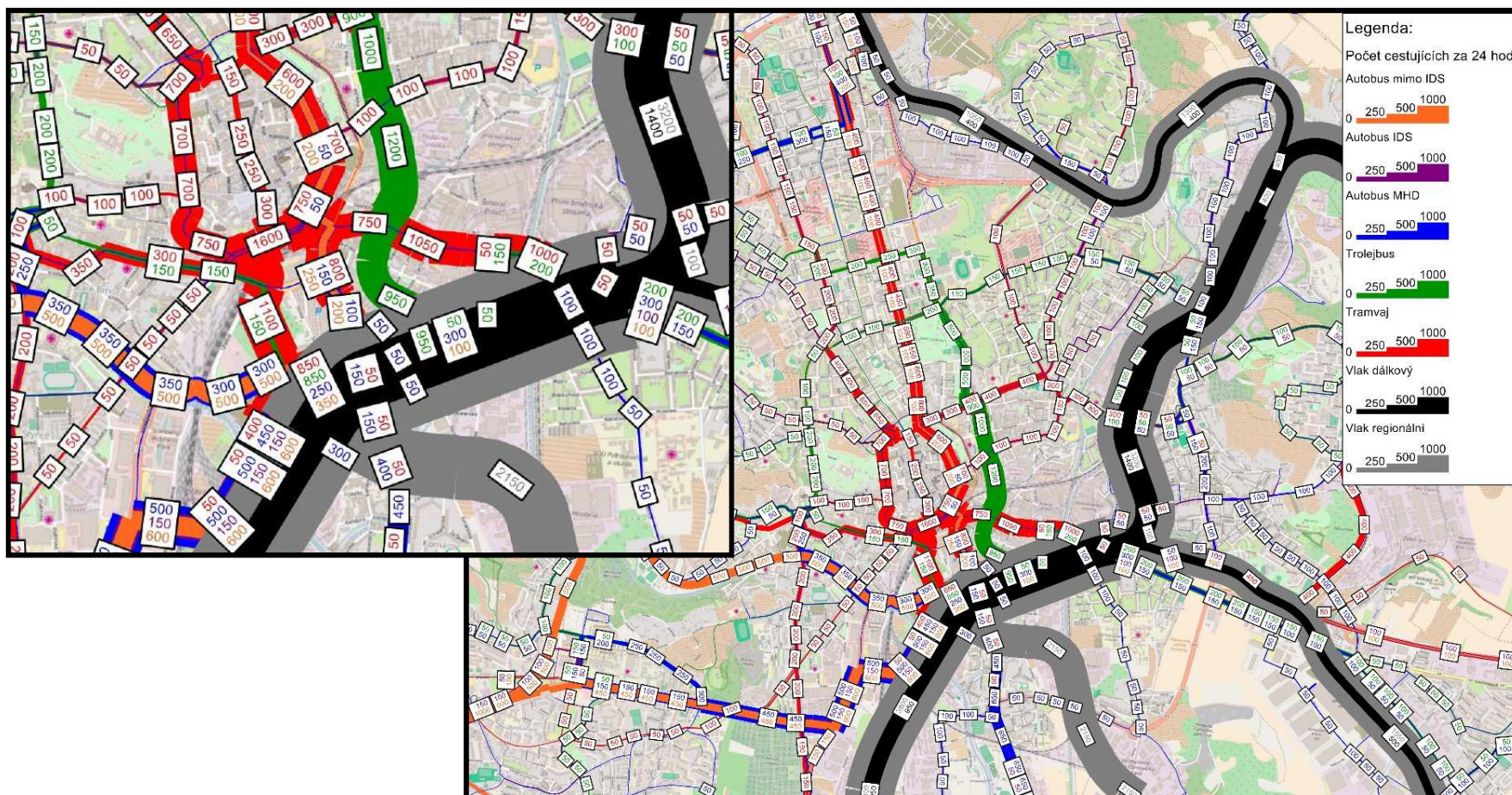
Vyhodnocení úkolů ze 7. jednání VSP pro dopravní modelování

Seznam řešených úkolů:

1. Prověření možných dopadů navýšení počtu železničních cestujících na špičkovou obsazenost linek MHD
2. Posouzení vlivu úpravy autobusových linek MHD č. 47, 49 a 77 ve variantě A – Řeka na obsazenost souběžné tramvajové linky 8
3. Optimalizace přestupních vazeb mezi regionální autobusovou a železniční dopravou ve vybraných uzlech na území Jihomoravského kraje
4. Analýza vlivu optimalizace přestupních vazeb na zkrácených autobusových linkách 106 a 109 v projektových variantách
5. Analýza a případná optimalizace přestupních vazeb mezi vlakovými spoji a MHD na nových železničních zastávkách Brno-Černovická terasa a Brno-Starý Lískovec
6. Posouzení návrhu prodloužení některých trolejbusových linek v projektových variantách z Mendlova náměstí po nové trati až k Hlavnímu nádraží
7. Posouzení návrhu prodloužení tramvajové linky 10 z Nových sadů
8. Zpracování testu citlivosti na změny linkového vedení tramvají pro variantu A - Řeka

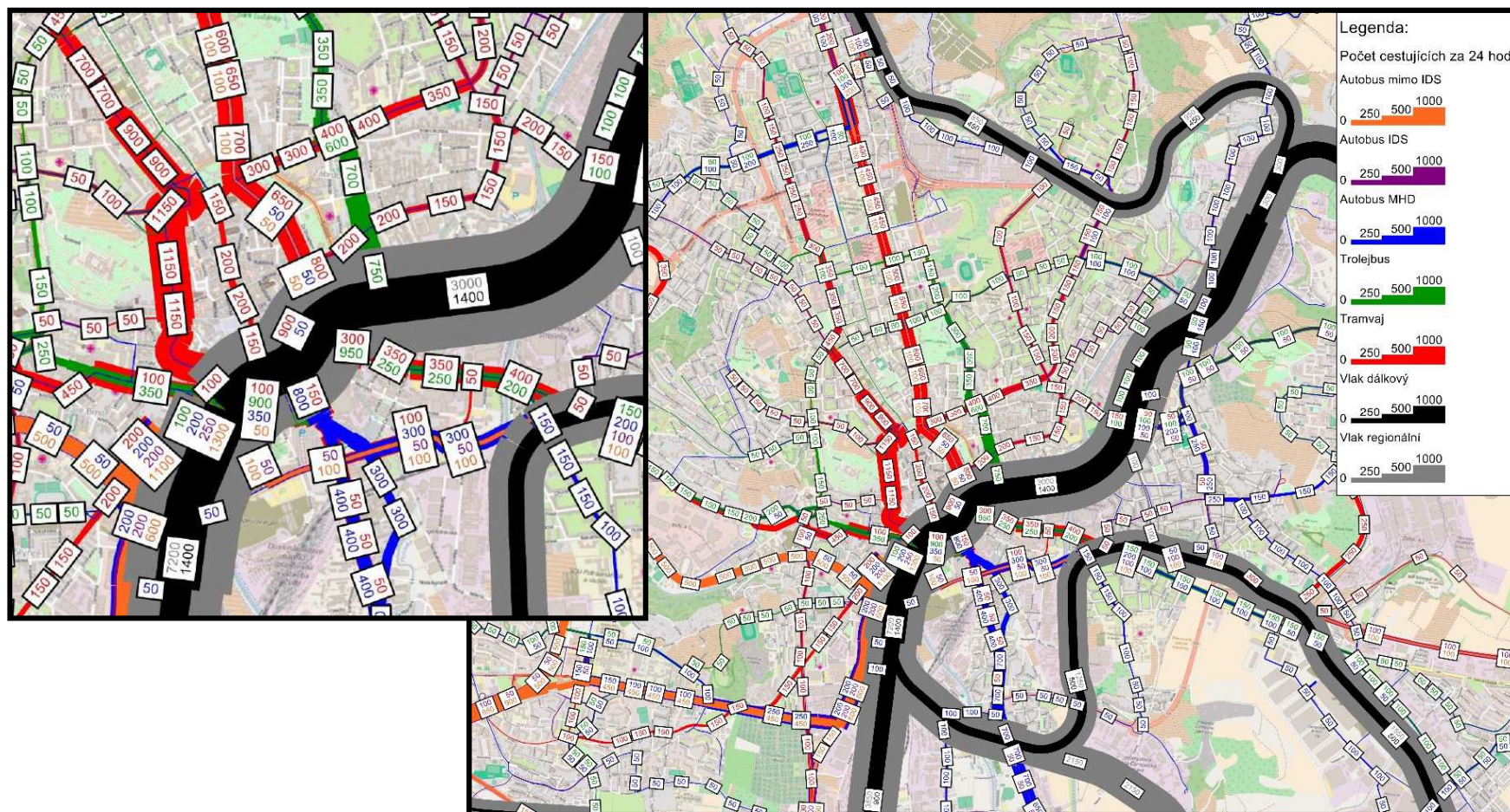
Vyhodnocení úkolů ze 7. jednání VSP pro dopravní modelování – 1. úkol

Navýšení přepravní zátěže VHD za 24 hodin pro variantu A – Řeka (2050 bez VRT)

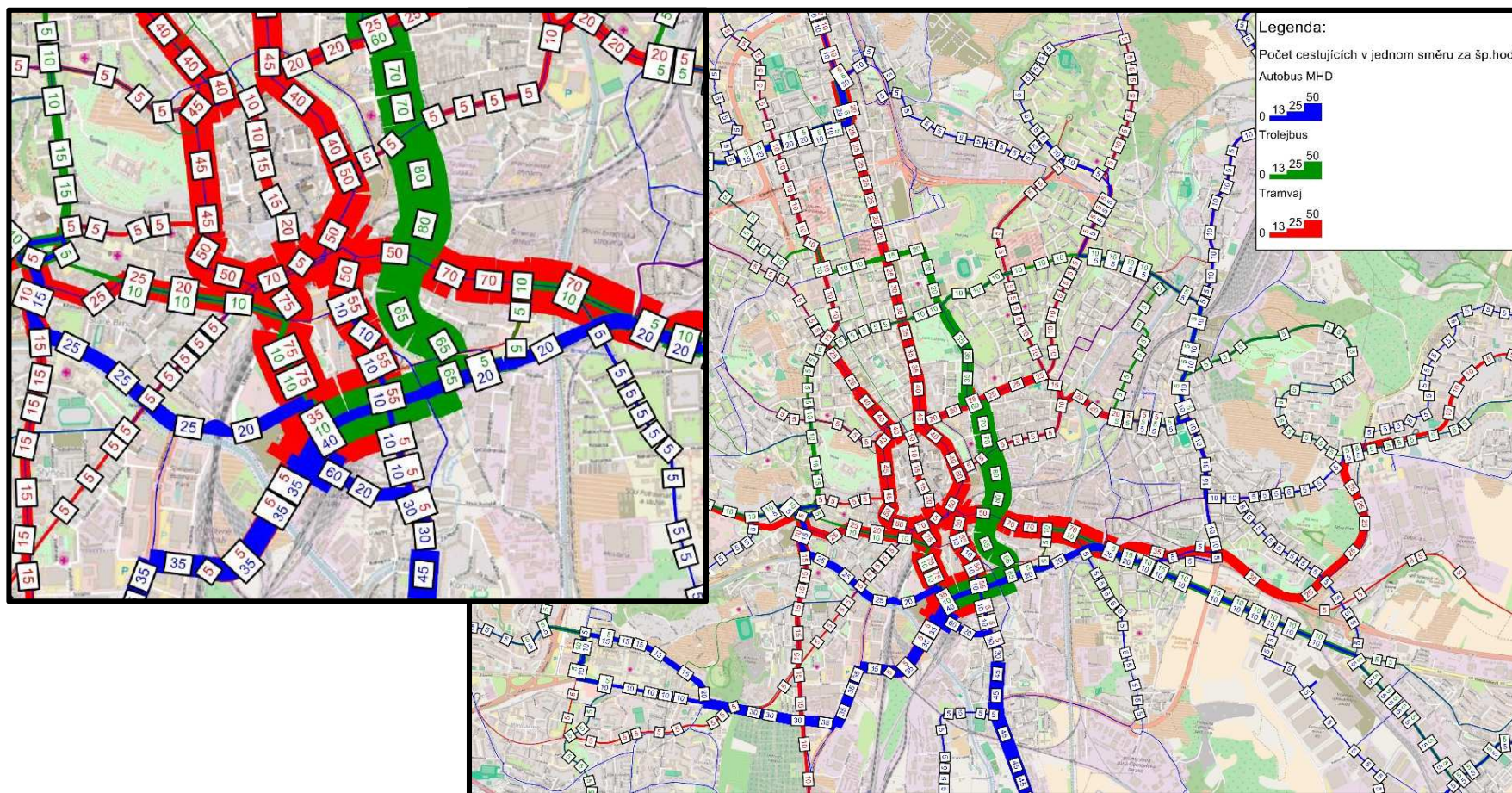
Vyhodnocení úkolů ze 7. jednání VSP pro dopravní modelování – 1. úkol

Navýšení přepravní zátěže VHD za 24 hodin pro variantu B1f – Petrov (2050 bez VRT)

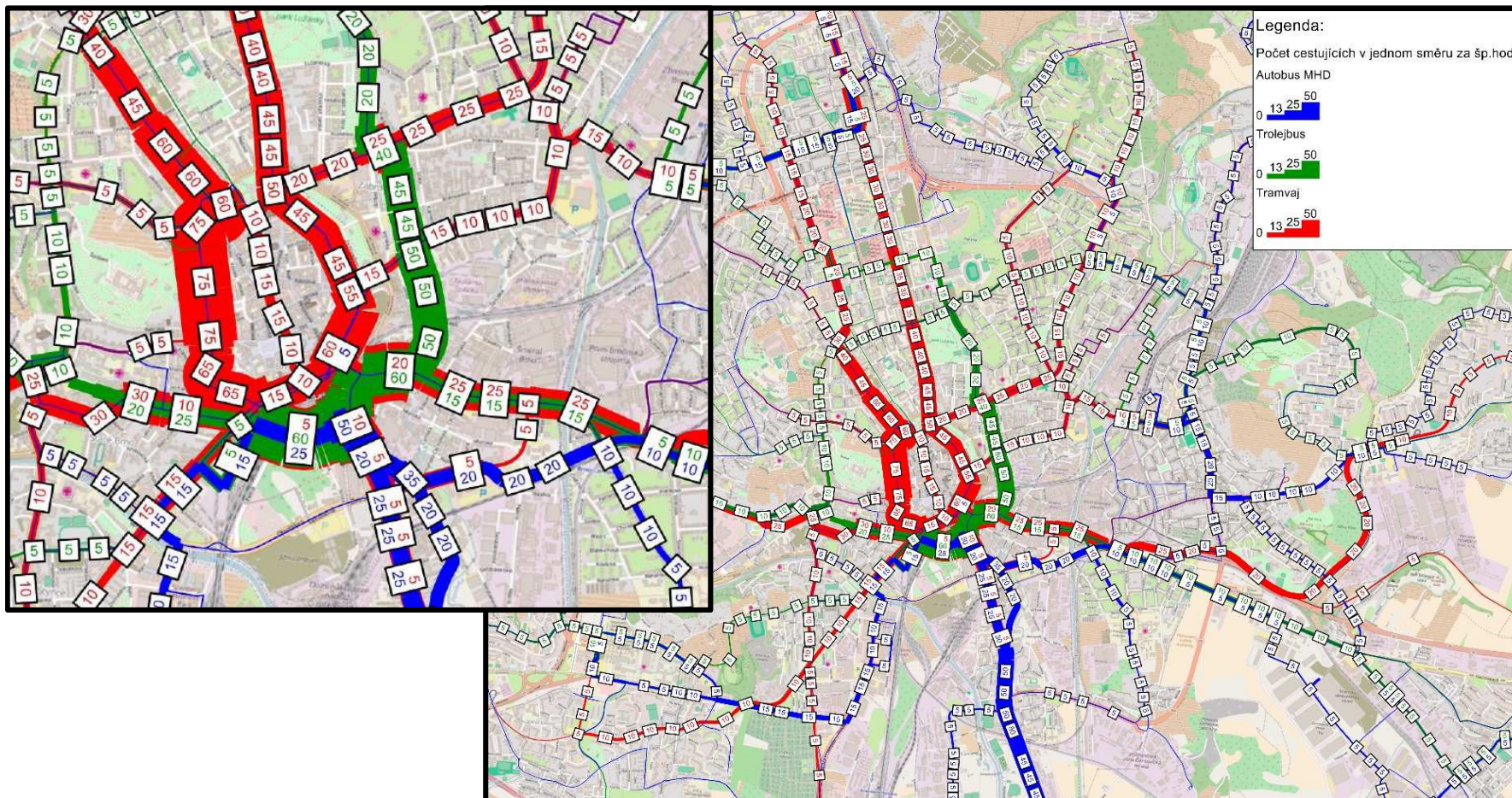
Vyhodnocení úkolů ze 7. jednání VSP pro dopravní modelování – 1. úkol

Navýšení přepravní zátěže VHD za špič. hodinu pro variantu A – Řeka (2050 bez VRT)

Vyhodnocení úkolů ze 7. jednání VSP pro dopravní modelování – 1. úkol

Navýšení přepravní zátěže VHD za špič. hodinu pro variantu B1f – Petrov (2050 bez VRT)

Vyhodnocení úkolů ze 7. jednání VSP pro dopravní modelování – 1. úkol

Výsledný vliv změn zatížení na obsazenost spojů pro variantu A

Linka	Úsek	Navrhovaný počet spojů/ špič.h.	Navrhovaná kapacita spoje	Čerpání kapacity původní	Nárůst počtu cestujících/ špič.h.	Nárůst počtu cestujících/ 1 spoj	Čerpání kapacity po nárůstu
1	Hrnčířská - Pionýrská	16	180	92%	25	2	93%
2	Celní - Hluboká	12	180	76%	9	1	76%
4	Tkalcovská - Körnerova	12	135	41%	15	1	42%
5	Dětská nem. - Nám. 28. října	14	135	81%	7	1	81%
5B	Hel. Malířové - Lesná, nádraží	7	135	65%	5	1	66%
8B	Masná - Vlhká	24	180	94%	63	3	96%
9A	Nám. Svobody - Zelný Trh	6	180	76%	13	2	77%
9B	Masná - Vlhká	6	180	61%	7	1	62%
10	Stránská Skála - Podstránská	6	180	60%	4	1	61%
12	Grohova - Česká	16	180	68%	36	2	69%
26	Lesnická - Zimní stadion	9	110	102%	5	1	102%
30	Přívrat - Záhřebská	8	70	86%	5	1	87%
31	Spáčilova - Životského	10	70	92%	7	1	93%
34+36	Příční - Cejl	24	110	100%	72	3	103%
35	Tvrdého - Mendlovo nám.	4	70	76%	2	1	76%
40	Komárov - Konopná	8	100	54%	14	2	56%
44	Křídlovická - Autobusové nádraží	13	100	96%	24	2	98%
48	Komárov - Konopná	3	70	96%	2	1	96%
60	Ústřední hřbitov - ?	6	100	105%	13	2	107%
61	Ústřední hřbitov - ?	6	100	101%	22	4	105%
63	Komárov - Konopná	4	100	79%	15	4	83%
67B	Komárov - Konopná	3	100	114%	3	1	115%
75	Karlova - Židenice, kasárna	7	70	98%	7	1	100%
78	Malečkova - Slatina, rozcestí	6	100	75%	5	1	76%
84	Zvonařka - Autobusové nádraží	13	100	94%	24	2	95%

Pozn. Obsazení linky č. 8B bylo přepočteno po prodloužení autobusových linek č. 47, 49 a 77 a bude poníženo na 22 spojů

Vyhodnocení úkolů ze 7. jednání VSP pro dopravní modelování – 1. úkol

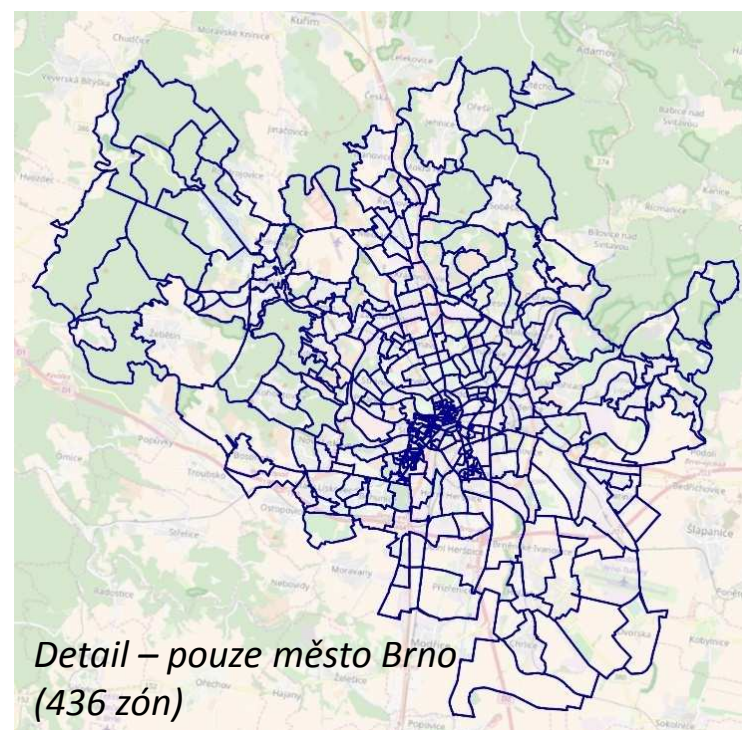
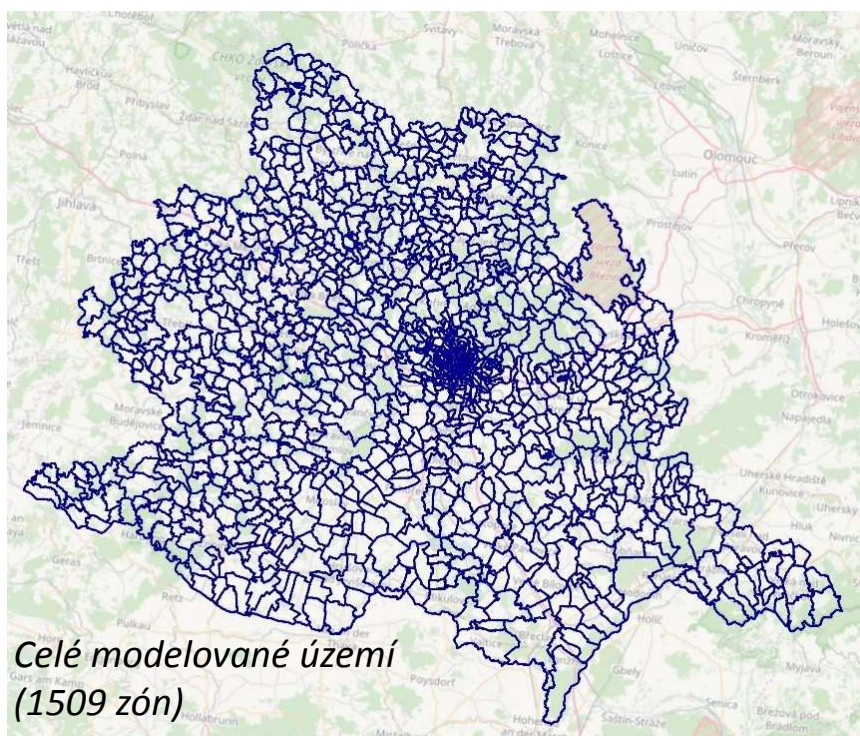
Výsledný vliv změn zatížení na obsazenost spojů pro variantu B1f

Linka	Úsek	Navrhovaný počet spojů/špič.h.	Navrhovaná kapacita spoje	Čerpání kapacity původní	Nárůst počtu cestujících/špič.h.	Nárůst počtu cestujících/1 spoj	Čerpání kapacity po nárůstu
1	Hrnčířská - Pionýrská	16	180	96%	31	2	97%
4	Körnerova - Malinovského nám.	12	135	46%	6	1	46%
5	Dětská nem. - Nám. 28. října	14	135	85%	13	1	85%
5B	Hel. Malířové - Lesná, nádraží	7	135	68%	7	1	69%
8	Životského - Masná	14	180	109%	19	1	110%
9	Vlhká - Hlavní nádraží	6	180	64%	3	1	64%
12	Grohova - Česká	16	180	78%	57	4	80%
30	Přívrat - Záhřebská	8	70	84%	5	1	85%
31	Životského - Masná	10	110	64%	7	1	65%
33	Masná - Vlhká	12	110	81%	8	1	81%
34+36	Příční - Cejl	24	110	100%	46	2	101%
35	Tvrdého - Mendlovo nám.	4	70	68%	2	1	69%
40	Komárov - Konopná	8	100	58%	16	2	60%
44	Merhautova - Štefánikova čtvrť	10	100	100%	7	1	101%
47	Jiránkova - Tržní	6	70	77%	5	1	78%
48	Komárov - Konopná	3	100	72%	3	1	72%
49	Psych. Léčebna - Jiránkova	6	100	75%	3	1	75%
58	Malá Klajdovka - Pol. Židenice	7	100	77%	5	1	78%
60	Strážní - Křídlovická	6	100	78%	9	1	79%
61	Kejbaly - Krematorium	6	100	46%	6	1	47%
63	Komárov - Konopná	4	100	96%	17	4	101%
67B	Komárov - Konopná	3	100	88%	2	1	89%
75	Karlova - Židenice, kasárna	7	70	92%	5	1	93%
77	Spáčilova - Životského	9	100	67%	6	1	68%
78	Malečkova - Slatina, rozcestí	6	100	75%	5	1	75%

Vyhodnocení úkolů ze 7. jednání VSP pro dopravní modelování – úkoly 3 - 8

Princip zpracování úkolů souvisejících s posouzením citlivosti MHD na CBA

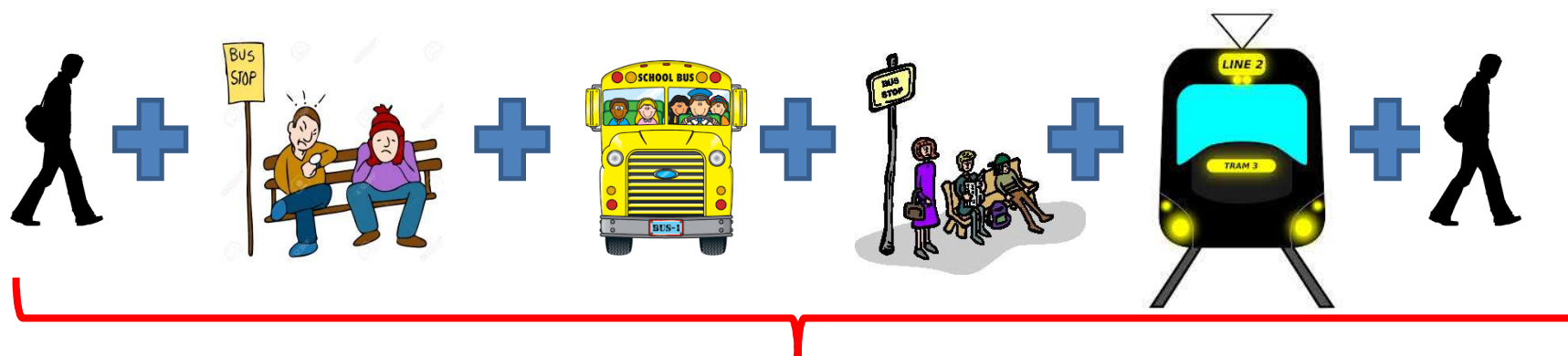
- V dopravním modelu se posuzují přepravní vztahy mezi každou dvojicí zón
- Zón je celkem 1509 a jejich členění a velikost je přizpůsobeno povaze projektu

Vyhodnocení úkolů ze 7. jednání VSP pro dopravní modelování – úkoly 3 - 8

Princip zpracování úkolů souvisejících s posouzením citlivosti MHD na CBA

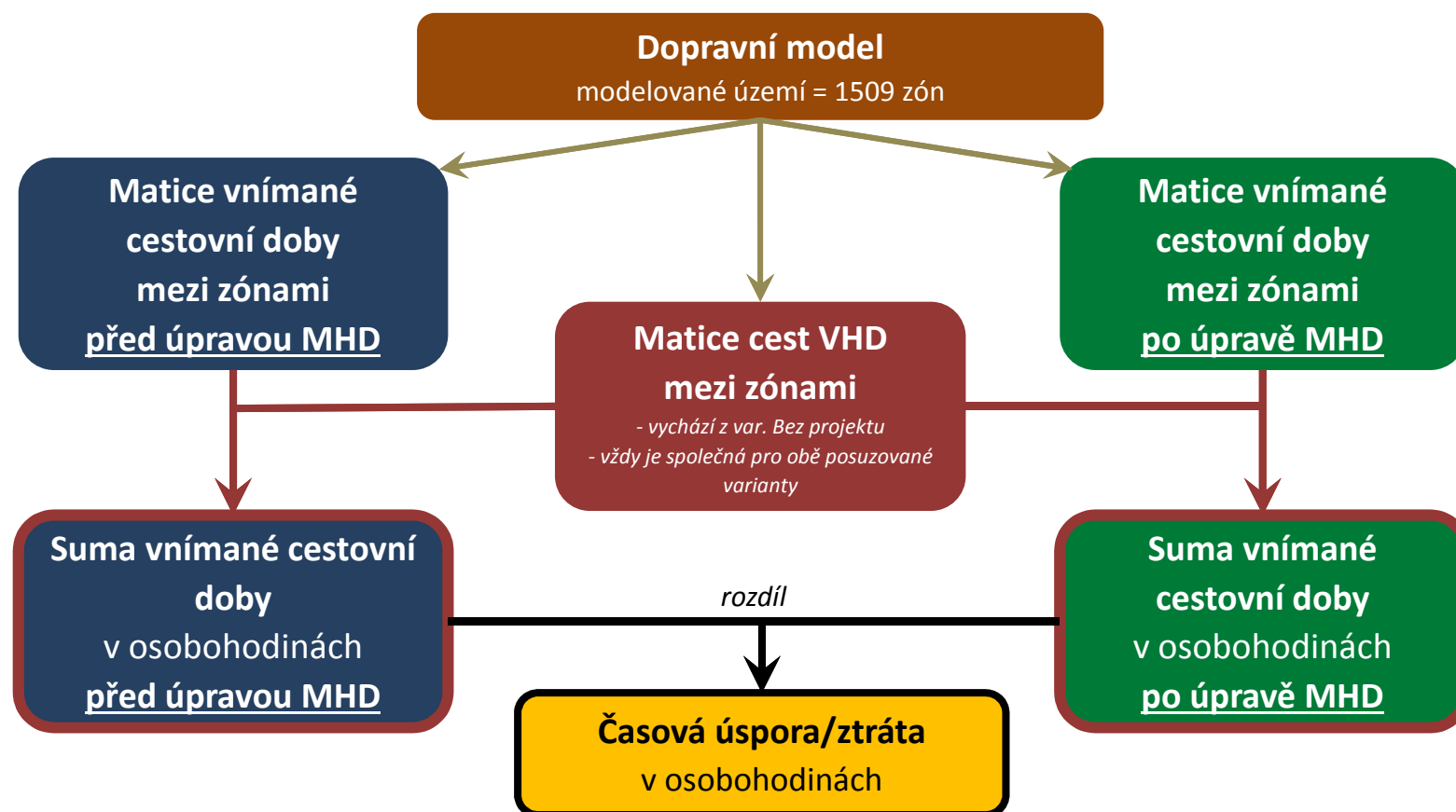
- Přepravní vztahy se přidělují na síť na základě vnímané cestovní doby (VCD)

- VCD je součtem pěších cest, počtů přestupů, průměrných čekání a jízdních dob
- Každá složka se váží různými koeficienty -> velký vliv počet přestupů a počty spojů
- Pro každou mezizónální relaci v každé variantě jsou spočteny VCD a pro účely EH je počítán rozdíl mezi variantou Bez projektu a konkrétní projektovou

Vyhodnocení úkolů ze 7. jednání VSP pro dopravní modelování – úkoly 3 - 8

Princip zpracování úkolů souvisejících s posouzením citlivosti MHD na CBA

Vyhodnocení úkolů ze 7. jednání VSP pro dopravní modelování – úkoly 3 - 8

Princip zpracování úkolů souvisejících s posouzením citlivosti MHD na CBA

Způsob zohlednění plnění úkolů
ve studii proveditelnosti

Korektní výpočet CBA

Zohlednění výsledné dopravní nabídky MHD po
vyhodnocení zatížení v přepravních špičkách

Zohlednění zpřesněných přestupních vazeb mezi
regionální autobusovou a železniční dopravou ve
vybraných uzlech na území Jihomoravského kraje

Zohlednění zpřesněných přestupních vazeb na
linkách v oblasti Sokolnicka a Slavkovska

Posouzení citlivosti CBA

Posouzení citlivosti změny časových poloh linek
MHD na nových zastávkách Černovická terasa a
Starý Lískovec

Posouzení citlivosti prodloužení trolejbusových linek
35 a 37 a tramvajové linky č. 10 mezi Novými Sady a
Mendelovým náměstím

Posouzení citlivosti změny linkového vedení
tramvají ve variant A

Správa železniční dopravní cesty

Děkuji za pozornost!

© Správa železniční dopravní cesty, státní organizace

www.szdc.cz